

**ÖSZTÖNZŐK ÉS KORLÁTOK A KIS ÉRTÉKŰ KÖVETELÉSEK
PERBELI ÉRVÉNYESÍTÉSE SORÁN HAZÁNKBAN ÉS EGYES
EURÓPAI ÁLLAMOKBAN**

- Doktori értekezés tézisei -

dr. Horváth Edit Írisz

Témavezető: Prof. Dr. Harsági Viktória
tanszékvezető egyetemi tanár

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi Kar
Jog- és Államtudományi Doktori Iskola

Budapest, 2018.

I. Kitűzött kutatási feladat összefoglalása

Napjainkban egyre több kritika éri a társadalom oldaláról a polgári igazságszolgáltatást annak lassú volta miatt. E kritikák különös jelentőséggel vetődnek fel azon polgári perek vonatkozásában, ahol a per tárgyát képező követelés alacsony értéket képvisel, hiszen e körben minden érv az eljárások gyors lefolytatása mellett szól. Az eljárás időtartama mellett a költségtényező szintén nagy szerephez a kis értékű követelések perbeli érvényesítése körében, hiszen tulajdonképpen viszonylag egyszerűen előállhat olyan eset, melyben az eljárás kapcsán felmerülő költségek (illeték, ügyvédi költségek, bizonyítás költségei) eléri, esetleg meg is haladják a pertárgyértéket. A költség- és időtényező, mint viszonylag objektív, a kis értékű követelések perbeli érvényesítését nagymértékben befolyásoló okok kiegészülnek egyéb szempontokkal is melyek közül kiemelendő a hatékony jogvédelem biztosítása, de ugyanakkor a bíróságok tehermentesítése és a jogkeresők igazságszolgáltatásba vetett bizalmának fenntartása is szem előtt tartandó.

A kis értékű követelések perbeli érvényesítése tehát egy komplex terület, mely amellet, hogy a jogélet számos vetületét átfogja, a polgári eljárásjog egyik fő szabályozási sarokköve is. E kérdés nem csak napjainkban, hanem mindig is aktualitással bír: elmondható, hogy a jogalkotó ezt átérezve kezdettől fogva különös figyelmet szentelt e területnek és igyekezett az ennek kapcsán fellépő sajátosságokra megfelelő orvoslást nyújtani.

Tekintettel arra, hogy nem is olyan rég kettő doktori értekezés¹ is született a jelen dolgozat témájához nagyon közel álló témákban, fontos tisztázni, hogy miben jelent újdonságot ez a dolgozat. Az értekezés címéből is kiviláglik, hogy a kis értékű követelések *perbeli* érvényesítésének ösztönzői és korlátai kerülnek bemutatásra és elemzésre: a peren kívüli és egyéb megoldások nem képezik az értekezés tárgyát. A kis értékű követelések perbeli érvényesítésének feltárása kapcsán igyekszem interdiszciplináris módon a témához fordulni, így nemcsak jogi, hanem jogtörténeti, joggazdaságtani szempontokat veszek figyelembe az elemzésem során, hanem empirikus módon is megközelítem. A jogtörténetiség szempontjából egyedisége a dolgozatnak, hogy nem ragadok ki egy-egy korábbi szabályozást, hanem a téma kapcsán érvényesülő jogi szabályozás teljes fejlődési ívének feltárására és

---

¹ Nyilas Anna: A polgári per egyszerűsítésének és gyorsításának eszközei az európai jogrendszerekben, különös tekintettel a kis értékű követelésekre vonatkozó eljárásokra. Doktori értekezés. Debreceni Egyetem. 2011., valamint Pallós Nikolett: A kisértékű per szabályainak perrendi kompatibilitása - Dogmatikai elemzés jogtörténeti és európai kitekintéssel. Doktori értekezés. Szegedi Tudományegyetem. 2011.

bemutatására törekszem: a reformkori szabályoktól egészen a hatályos szabályokig. A viszonylag újszerű joggazdaságtani megközelítést pusztán a hatályos szabályok kapcsán alkalmazom: e körben azonban a csoportosan érvényesített kis értékű követelések kapcsán is vizsgálom. Mindezt kiegészítve az általam 2013 tavaszán végzett empirikus kutatás eredményeivel, egy reális kép vázolható fel a jogszabályok érvényesüléséről.

A kis értékű követelések kapcsán viszonylag széles körű összehasonlításra törekszem, így hat európai államnak a kis értékű követelések perbeli érvényesítésére szolgáló eljárását írom le, s a magyar szabályok vizsgálatával összesen hét modell azonosságait és különbözőségeit mutatom be. Az európai közösségi jog vívmányaként létrehozott kis értékű követelések európai eljárásának részletes tárgyalásától azonban eltekintek, főként azért, mert ez túlfeszítené a jelen dolgozat kereteit, de azért is, mert az ezt az eljárást szabályozó rendelet² inkább egyfajta keretszabályozási jelleggel bír és nehezen helyezhető összehasonlító kontextusba a nemzeti eljárási szabályokkal.

Jelen értekezés célja tehát a kis perértékű ügyek kapcsán alkalmazott európai nemzeti modellek összehasonlító vizsgálata, a hasonlóságok feltárása, a felfedezhető tendenciák, ciklikusságok bemutatása.

---

² Az Európai Parlament és a Tanács 861/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről.

II. Kutatási módszerek; az értekezés szerkezete

A kis értékű követelések perbeli érvényesítésének európai megoldásairól írt értekezésem négy fejezetre tagolódik, melyek esetében igyekeztem a téma kapcsán felmerülő kérdések teljes elemzését megvalósítani.

Az értekezés első érdemi fejezete a „Bevezetés” címet viseli és a kis értékű követelések perbeli érvényesítése mögött rejlő elméleti háttérrel kívánja feltárni: a hipotézisek felállítása után a kis értékű követelések perbeli érvényesítésének legfontosabb elméleti alapjait, az alapelvek párhuzamos érvényesülését igyekszem bemutatni. Ezzel egyértelműbbé, megalapozottabbá válnak az e körben alkalmazott megoldások, így az egyes országokban érvényesülő szabályozások összehasonlító elemzése révén konzekvens következtetések lesznek a későbbiekben levonhatóak. Emellett a hatékonyság oldaláról közelítem meg és próbálom meg elemezni a kis értékű követelések perbeli érvényesítésének témáját. A hatékonyság alatt e körben nem csak az eljárásjogi hatékonyságot értem, hanem a közgazdaságtan oldaláról, joggazdaságtani szempontból is górcső alá veszem ezen eljárásokat és ezen modern és dinamikusan fejlődő tudományterület segítségével tudok újabb következtetéseket levonni többek között arra nézve is, hogy melyek azok a tényezők, melyek befolyásolhatják a kis értékű követelések perbeli érvényesítésére irányuló eljárások megindítását, valamint hogy osztársadalmi szinten értéküknek megfelelő befektetéssel járnak-e ezek a perek.

Az elméleti alapok felvázolása után a kis értékű követelések perbeli érvényesítésének magyar megoldásaival foglalkozom. E körben hosszas jogtörténeti vizsgálatot tartok szükségesnek, hiszen a 2017-ig hatályos kisértékű perekre irányadó szabályozás kapcsán kulcsfontossággal bírnak a jogtörténeti előzmények, melyek közül különösen kiemelkedik a XIX. század utolsó évtizedében létrehozott sommás eljárás. Ennek hatása ugyanis mind a mai napig érvényesül, ráadásul nem csak a kis értékű követelések esetében, hanem annak az 1911. évi polgári perrendtartás előzményei között betöltött minta-szerepére tekintettel a rendes eljárások esetében is. A kisértékű perekre vonatkozó szabályok összesen 9 évet éltek meg és az eljárás tulajdonképpen „csak” fakultatív jelleggel bírt, így annak gyakorlati tapasztalatokon alapuló elemzése csak nagyon szűk körben vált lehetségessé: ezért egy empirikus kutatást folytattam melynek eredményeit is beépítettem a dolgozatba. A jogtörténeti előzmények

elemző bemutatása után természetesen sor kerül a hatályos, 2018. január 1-je utáni szabályozás tárgyalására is.

A hazai szabályok elemzése után következik az egyes európai államok kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán irányadó nemzeti szabályozásának bemutatása. E körben kutatásaim nem csak az Európai Unió tagállamaira terjedtek ki. Így tehát Ausztria, Egyesült Királyság, Franciaország, Németország, Olaszország mellett Svájc vonatkozó polgári eljárásjogi szabályai is vizsgálat tárgyát képezték. A fejezet végén megpróbálom feltárni azon eljárási elemeket, tipikus vonásokat, melyeket a nemzeti jogalkotók egyaránt alkalmaztak a perek e speciális típusát illetően. Ezen eljárási elemek azonosításával fedezhetjük fel azokat a főbb vonásokat, melyek a vizsgálat tárgyát képező jogrendszerekben megegyeznek, illetőleg eltérnek, lehetővé téve ezáltal egyfajta minta-, avagy modelleljárás létrehozását.

Az értekezés utolsó érdemi, összegző fejezetében a felállított és az értekezés több pontján és különösen az utolsó fejezetben alátámasztott – vagy éppen megcáfolt – hipotézisek kapcsán foglalom állást.

Az értekezés fejezetei tehát részben leíró-elemző módszerrel készültek, melyet a hazai szabályozás esetében kiegészít az empirikus kutatás révén életre hívott statisztikai módszer, valamint a joggazdaságtani, már-már matematikai megoldásokkal történő feldolgozás. A dolgozat több helyen adott alkalmat a szintézisre, azaz a korábban bemutatott és elemzett megoldások összegzésére, valamint a megfelelő következtetések levonására. Ilyen értelemben tehát az értekezés egyrészt egy összegző jellegű munka, melyben igyekeztem a témát illető teljes szakirodalmat feldolgozni, ugyanakkor rendszeralkotó munka is, hiszen a kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán érvényesülő egyes európai megoldások körében törekszik rendszert alkotni és meghatározni a főbb közös eljárási elemeket.

III. A dolgozat kiinduló hipotézisei

A kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán több, egymásba kapcsolódó hipotézist is felállíthatunk, melyek helyességét az elméleti, alapvető kérdések tisztázásával, valamint a vonatkozó hazai és külföldi szabályozás feltárásával, illetve a magyar eljárás vonatkozásában a jogtörténeti háttér megvilágításával igyekszem majd igazolni:

1. Hipotézis:

A kis értékű követelések perbeli érvényesítése esetében tipikusan jelen van egyfajta erőfölény-különbség a felek között.

2. Hipotézis:

A kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán az egyes államok hasonló eljárásjogi megoldásokkal élnek annak érdekében, hogy az eljárásjogi alapelvek egymással való összeütközéseit feloldják és az ezen eljárásokkal szemben támasztott követelményeknek eleget tegyenek.

3. Hipotézis:

Az 1952. évi III. törvény kisértékű perekre vonatkozó szabályozása nem töltötte be a szerepét, ezért indokolt volt ezen eljárás eltörlése az új Polgári perrendtartással.

4. Hipotézis:

A kis értékű követelések perbeli érvényesítésére vonatkozó különös eljárások manapság eltűnően vannak az egyes nemzeti jogrendszerekben. Ennek fő okaiként az egységesülés és a transzparencia követelménye jelölhető meg.

5. Hipotézis:

A kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán alkalmazott eljárások megjelenése és eltűnése egyfajta ciklikusságot mutat.

IV. Kutatási eredmények összefoglalása

A kis értékű követelések perbeli érvényesítésének elméleti alapjai

1. A polgári peres eljárások gyorsításának két modellje figyelhető meg: egyrészt amikor bizonyos eljárásokat adott esetben külön bírói fórum vagy más szerv hatáskörében külön eljárásként, esetleg nemperes eljárásként szabályoznak, másrészt amikor az eljárások között egyéb módon differenciálnak. Ezen differenciálás alapja lehet a pertárgy értéke.
2. A polgári igazságszolgáltatás, a polgári eljárásjog fejlődéstörténetében viszonylag korán, már a XV-XVI. században megjelent a kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán indult eljárások gyorsításának, költséghatékonyabbá tételének követelménye, melyet különböző egyszerűsítő szabályok alkalmazásával igyekeztek elérni a jogalkotók.
3. Az egyes országokban alapvetően két modellt követnek a kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán: vagy külön (adott esetben nemperes) eljárást, illetőleg külön bíróságot hoztak létre, melyek eljárnak a kis perértékű ügyekben vagy pedig a kis perértékű ügyek esetén a jogorvoslati lehetőségek igénybevételének korlátozásával próbálnak enyhíteni az e körben adódó problémákon.
4. A kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán különösen fontos szerephez jut az idő- és költségtényező. Az időtényező azonban tulajdonképpen költségtényezővé alakul át, hiszen vagy tényleges, a szó szoros értelmében vett perköltségként jelenik meg vagy pedig szubjektív költségként, amely utóbbi nem hárítható át a pervesztes félre.
5. A polgári perek kapcsán az egyik legfőbb közgazdasági cél a költségek minimalizálása kell, hogy legyen. A költségek a peres eljárások költségeiből és azon különböző jogalkalmazási hibákból eredő költségekből tevődnek össze, melyek lényegében az állam jogszolgáltató funkcióját gyengítik és éppen ebből kifolyólag többletterhet rónak a társadalomra.
6. A jogalkotó részéről ez eljárási költségek csökkentését leginkább a preklúziós szabályok rögzítése célozza, hiszen ezáltal biztosítható, hogy az eljárás előre meghatározott keretek között folyjon, ezáltal meggátolva a késedelmes eljárási cselekményeket és biztosítva az időtényező, ennek révén pedig a költségtényezők mindenkori szem előtt tartását.

7. A későbbi felperes alapvetően három tényezőt fog figyelembe venni a perindítás kapcsán: a jogvitát kiváltó sérelmeit, mint szubjektív tényezőt, valamint a keresetindítás költségeit és a szubjektív költségeit, illetve az eljárás várható értékét.
8. A költségek csökkentése a felek részéről az egyezség megkötésével érhető el talán a legmagasabb fokon.

A kis értékű követelések perbeli érvényesítése Hazánkban

9. A kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán megjelenő eljárás gyakran egyfajta kísérleti terepként szolgált a magyar polgári eljárásjog történetében, azaz az egyes eljárási jogintézmények bevezetése tipikusan e pertípus körében történt meg és „beválása” esetén került szélesebb körben alkalmazásra, illetőleg került kiterjesztésre az összes pertípusra vagy azok nagy részére.
10. A régi Pp. Hatodik részében szereplő eljárást a jelenlegi „Kisértékű perek” elnevezés helyett célszerű lett volna a „Kis értékű követelések eljárása” vagy „Kis pertárgyértékű ügyek”, illetőleg esetlegesen a történeti hagyományokra és az eljárás jellegére tekintettel „Sommás perek” címmel illetni.
11. A kisértékű perek kapcsán irányadó egymillió forintban megjelölt értékhatár magas, célszerű lett volna ezt az összeget leszállítani a felére, azaz ötszázezer forintra.
12. A kisértékű perekben eljáró bírák elé évente került ügyszám körében meglehetősen nagy volt a differenciálódás: egyes bírák évente 10, míg más bírák évente 300 fizetési meghagyás ellen előterjesztett ellentmondás révén a bíróság elé került ügyben voltak kénytelenek eljárni. Ez végső soron képes volt akár már a joggyakorlat egysége ellen is hatni, illetve a jogkeresőkben jogbizonytalanság hatását kelthette. Ennek okán célszerű lett volna e nagyfokú differenciálódást feloldani.
13. A gyakorlatban a közüzemi szerződéseken alapuló jogviszonyok szolgáltak leggyakrabban a kisértékű perek alapjául és ennek megfelelően felperesként egy gazdasági társaság áll egy természetes személy alperessel szemben a bíróság előtt.
14. A kisértékű perek rendszerint az első két tárgyaláson lezárultak és csak viszonylag szűk körben került sor harmadik, illetve további tárgyalásra.
15. Viszonylag szűk körben beszélhettünk egyezséggel záruló kisértékű perekről.
16. A kisértékű perekben alkalmazható fellebbezési okok kapcsán célszerű lett volna a lényeges eljárási szabálysértés fellebbezési ok esetében rögzíteni a Pp. 252. § (2) bekezdése kapcsán kialakult bírósági gyakorlat irányadó voltát, illetve törölni a Pp. 393. § (1) bekezdésének második mondatát, azaz lényegében kötelező elemként írni

elő a konkrét jogszabályi hivatkozást a kisértékű perekben benyújtott fellebbezések esetében.

17. A kisértékű perek esetében indokolt lett volna a felülvizsgálatot kizárni abban az esetben is, ha a kisértékű perben érvényesített követelés tartási vagy élelmezési követelés, valamint egyéb járadékon, illetőleg más időszakos szolgáltatáson vagy haszonvételen alapul, hiszen bár eljárás tárgya indokolhatja a külön kezelését, ezt felülírja az eljárás gyorsítására irányuló jogalkotói szándék.
18. A csoportos igényérvényesítés lehetősége és jelentősége különös élességgel vetődik fel a kis értékű követelések esetében, ugyanis a perhatékonyság, illetőleg a joggazdaságtani szempontok megkívánják ezt.
19. A régi Pp. a kisértékű perekre vonatkozó szabályozása kapcsán a jogalkotó igyekezett tekintettel lenni a gazdasági és a polgári eljárásjogi hatékonyságra, s ezt az eljárási garanciák biztosítása mellett egész magas szinten el is érte, legalábbis a jogszabályi rendelkezések szintjén.
20. A régi Pp. szabályaival a jogalkotók a jogalkalmazók, illetve a jogkeresők kezébe helyezték a kisértékű perek hatékonyságát.
21. A legutóbbi hazai polgári eljárásjogi kodifikáció során nem merült fel annak gondolata, hogy a kis értékű követelések perbeli érvényesítése bármiféle külön szerepet kapjon a készülő új Polgári perrendtartásban, így az új Pp. nem tartalmaz külön eljárási rendet a kis értékű követelések perbeli érvényesítésére vonatkozóan.
22. A jogalkotó az új Pp-vel a korábbi kisértékű perekre nagyon sok vonatkozásban hasonlító eljárási rendet tett általánossá.

A kis értékű követelések perbeli érvényesítésére szolgáló európai megoldások

23. A kis értékű követelések perbeli érvényesítésének kérdése aktuális, s a természeténél fogva tulajdonképpen a polgári eljárásjog egyik legdinamikusabban fejlődő részterülete is, hiszen e pertípus igyekszik alkalmazkodni a mindennapi és a jogi élet kihívásaihoz.
24. A kis értékű követelések kapcsán szabott értékhatár igen széles skálát ölel fel az egyes európai államokban.
25. A kis értékű követelések perbeli érvényesítésére szolgáló eljárások önállósága viszonylag egységes képet rajzol: az egyes államok általában külön, a rendes, általános polgári peres eljárásoktól különböző, azokhoz képest valamelyest egyszerűbb megoldásokat vezettek be, melyek igénybevétele nem függ a felperes választásától.

26. A kis értékű követelések kapcsán szinte minden esetben a legalacsonyabb szintű, általános hatáskörű bírói fórum jogosult dönteni, sőt egyes modellekben a hivatásos bírák mellett – vagy éppen helyett – szerepet kaptak, illetőleg kapnak a laikus bírák is. A külön bíróságként működő bagatellbíróságok nem jellemzők.
27. A kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán meghatározott eljárás tipikusan a szóbeliségen alapul, ám találkozhatunk olyan megoldásokkal is, ahol „vegyes”, azaz a szóbeli és írásbeli elemeket egyaránt tartalmazó, illetve tisztán írásbeli eljárás érvényesül.
28. A kis értékű követelések perbeli érvényesítésére a jogalkotók az egyes államokban egy kevésbé formális eljárást próbáltak meg létrehozni, melyben az eljáró bíró több esetben széles mérlegelési jogkörrel, nagy szabadsággal bír az eljárás alakítását illetően, gyakran befolyásolva ezáltal a felek által kifejezhető perbeli cselekmények lehetőségeit és mértékét. Ennek megfelelően több esetben találkozhatunk a kis értékű követelések érvényesítésére irányuló eljárások esetében olyan utalásokkal, melyek az általános szabályokhoz képest a bírónak lehetőséget biztosítanak a célszerűség és arányosság érdekében arra, hogy eltérjenek a polgári perrendtartás (szigorúbb) szabályaitól és saját maguk határozzák meg az eljárásukat.
29. Az előzetes egyeztetést több nemzeti polgári eljárásjog előírja a kis értékű követelések esetében, s a felek egyezségét igyekeznek egyéb eszközökkel is elősegíteni.

V. A hipotézisek megválaszolása

A kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán a dolgozatom elején öt hipotézist állítottam fel, melyek alátámasztására igyekeztem az egyes fejezetekben elegendő és megfelelő érveket felhozni. A dolgozat végén azonban be kellett látnom, hogy nem minden hipotézisem állja feltétlenül a helyét:

1. Hipotézis

Az empirikus kutatásaim eredményei azt tükrözik, hogy a kisértékű perekben a rendszerint gazdasági erőfölényben lévő felperes jogi jártasságbeli előnyökkel is bírt: ez pedig önmagában elegendő azon állítás alátámasztására, hogy e perekben tipikusan jelen van egyfajta erőfölény-különbség a felek között

2. Hipotézis

Vitathatatlan, hogy az egyes államok a hatékonyság, a jogkeresők megfelelő védelme és a különböző eljárásjogi követelményeknek való megfelelés érdekében hasonló eljárásjogi eszközökkel éltek a kis értékű követelések perbeli érvényesítés kapcsán.

3. Hipotézis

Kétségtelen, hogy a kisértékű perekre vonatkozó szabályozás nem töltötte be a szerepét. Arra a kérdésre, hogy vajon ennek következtében indokolt volt-e ezen eljárás eltörlése az új Pp-vel, már nem adható egyértelmű válasz.

4. Hipotézis

Sem bizonyítani, sem pedig megcáfolni nem lehet egyértelműen, hogy a kis értékű követelések perbeli érvényesítésére vonatkozó különös eljárások manapság eltűnőben vannak az egyes nemzeti jogrendszerekben.

5. Hipotézis

Az az állítás, hogy a kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán alkalmazott eljárások megjelenése és eltűnése egyfajta ciklikusságot mutat, a magyar polgári eljárásjog vonatkozásában egyértelműen helytálló, míg az egyes európai államok esetében vélelmezhető.

VI. A kutatás eredményeinek hasznosíthatósága

A kutatás eredményeit három körben lehet hasznosítani. Egyrészt a kutatás eredményei alapot képeznek az oktatás számára: az egyetemi oktatók tolmácsolásában a hallgatók számára az értekezés egy egységes fejlődési ívet vázol fel a vonatkozó hazai polgári eljárásjogi szabályokat illetően, melynek során nem csak elméleti, de az empirikus kutatásnak köszönhetően a jogalkalmazás szempontjából is bemutatja a kis értékű követelések perbeli érvényesítésére irányuló eljárásokat. Az egyes államokban érvényesülő nemzeti eljárásoknak a bemutatása és elemzése által a hallgatók az ismereteiket tovább szélesíthetik és a hazai jogban való jártasságukat ezzel kiegészítve egy egységes, komplex személetet lesznek képesek kialakítani a téma kapcsán, mely – fontossága okán – az alapvető jogi műveltségüket gazdagítja.

A kutatás emellett alapul szolgálhat a későbbi, tudományos munkák, kutatások számára is. A kis értékű követelések perbeli érvényesítése egy olyan területe a polgári eljárásjognak, mely minden időben aktualitással bír, hiszen különösen fontos szerepet tölt be mind a jogalkotás, mind pedig a jogalkalmazás oldalán, így az értekezésben elemzett kérdések a jogalkotás későbbi eredményeinek fényében – reményeim szerint – alkalmasak a továbbgondolásra, illetve a további kutatásokra, valamint adott esetben a felülvizsgálatra, kritikai értékelésre, ezáltal pedig a tudományos diskurzusra.

A kutatás harmadik hasznosítási terepét képezheti egy esetleges polgári eljárásjogi kodifikációs munka. Bár amikor az értekezés szövegének végső formáját elnyeri, a kodifikáció már lezárult, ám mindenképpen felhasználhatók az abban rögzített eredmények, különösképpen az empirikus kutatás, mely megfelelő tájékozódási pontot biztosít a hatályos Polgári perrendtartás szabályainak alkalmazása, alkalmazhatósága kapcsán. Emellett az összehasonlító jogi rész az egyes nemzeti megoldások bemutatása révén, valamint az értekezést lezáró fejezetben található elemzés, mely a kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán érvényesülő eljárások egyes sajátosságait veszi végig, alkalmas lehet a vizsgálatra, hogy az egyes eljárások mely jogintézménye(i), illetve adott esetben mely eljárás adaptálható esetlegesen a későbbiekben a Polgári perrendtartásba.

VII. A kutatás témakörében készült publikációk jegyzéke

Kommentár

1. HORVÁTH, E. Írisz: A kis értékű követelések európai eljárása. Az Európai Parlament és a Tanács 861/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről. In: PETRIK Ferenc (szerk.): *Polgári eljárásjog. Kommentár a gyakorlat számára*. Budapest: HVG-ORAC, 2009. [ISBN 9638213086], F/XL. 169-235.

Tanulmányok

2. HORVÁTH E. Írisz: A kis perértékű ügyek története Magyarországon. *Iustum Aequum Salutare*, 2017/2. 183-199.
3. HORVÁTH E. Írisz: A kis értékű követelések európai eljárásának megújulása. In: SZABÓ Sarolta (szerk.): *Bonas iuris margaritas quaerens. Emlékkötet a 85 éve született Bánrévy Gábor tiszteletére*. Budapest: Pázmány Press, 2015. 59-69.
4. HORVÁTH E. Írisz: Sok kicsi sokra megy? Csoportos igényérvényesítés kis értékű követeléseknél. *Gazdaság és Jog*, 2013/11. 12-19.
5. HORVÁTH E. Írisz: A kisértékű perek hatékonysága. *Magyar Jog*, 2013/3. 157-164.
6. HORVÁTH E. Írisz: A kis értékű követelések európai eljárása, mint alternatív jogérvényesítési lehetőség. In: HARSÁGI Viktória – HORVÁTH E. Írisz – RAFFAI Katalin (szerk.): *Nemzetközi magánjog és polgári eljárásjog a megváltozott gazdasági környezetben*. Budapest: PPKE-JÁK, 2013. 117-127.
7. HORVÁTH E. Írisz: Egyszerűsített polgári peres eljárás Svájcban. *Iustum Aequum Salutare*, 2012/2. 221-232.
8. HORVÁTH E. Írisz: Bizonyításfelvétel a kis értékű követelések európai eljárásában. In: FUGLINSZKY Ádám – KLÁRA Annamária (szerk.): *Európai jogi kultúra. Megújulás és hagyomány a magyar civilisztikában*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 2012. 341-352.
9. HORVÁTH E. Írisz: A kis értékű követelések európai eljárásában hozott ítéletek végrehajtása. *Magyar Jog*, 2010/8. 493-498.
10. HORVÁTH E. Írisz: Kis értékű követelések európai eljárása. Egy új alternatíva? *Európai Jog*, 2010/3. 18-23.
11. HORVÁTH E. Írisz: KÉP-Zavar? Néhány kérdés a kisértékű perek kapcsán. In: CSÖNDES Mónika – NEMESSÁNYI Zoltán (szerk.): *Merre tart a magyar civilisztikai jogalkotás a XXI. század elején. Tanulmánykötet*. Pécs: Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, 2010. 197-204.

VIII. A kutatás témakörében tartott előadások jegyzéke

Külföldön

1. Az Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu által 2012. május 17-19-én, Nagyszébenben megrendezett „Judicial and administrative reforms at the beginning of the third Millennium – International Conference” keretében előadás tartása „*The National Civil Procedure as a Basis for the European Small Claims Procedure*” címmel angol nyelven.
2. Az Universität Wien, a National and Kapodistrian University of Athens és a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Polgári Eljárásjogi és Jogszociológiai Tanszéke által 2010. május 17-18-án, Bécsben megrendezett „Seminar aus (Europäischem) Zivilprozessrecht” keretében előadás tartása „*Vollstreckbarkeit des Europäischen Bagatellurteils*” címmel német nyelven.

Magyarországon

3. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara által 2017. június 12-én, Budapesten tartott „Igazságügyi Minisztérium - a jogászképzés színvonalának emelését célzó programok 2016 - Zárókonferencia” keretében előadás tartása „*Ösztönzők és korlátok a kis értékű követelések perbeli érvényesítése során hazánkban és egyes európai államokban*” címmel magyar nyelven
4. A Nemzeti Közszerológati Egyetem által 2016. május 20-án, Budapesten tartott "Az ezerarcú magánjog: a jogfejlődés útjai és lehetőségei a XXI. században - A Magánjogot Oktató Fiatalok tizedik és a Magánjogot Oktatók Egyesületének nyolcadik éves rendez konferenciája" keretében előadás tartása „*Anekdota a kisértékű perekéről*" címmel magyar nyelven
5. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Heller Farkas Közgazdaságtudományi Intézete által 2015. szeptember 4-én, Budapesten tartott „Jogrendszerek közötti verseny - Joggazdaságtani konferencia” keretében előadás tartása „*Európai bagatell eljárás - Egy új alternatíva a nemzeti eljárások mellett a felperes számára?*” címmel magyar nyelven
6. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Nemzetközi Magánjogi Tanszéke által 2014. november 7-én, Budapesten tartott "Régi és új kihívások a nemzetközi magánjog és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga területén - Dr. Bánrévy Gábor Emlékkonferencia" keretében előadás tartása "*A kis értékű követelések európai eljárásának megújulása*" címmel magyar nyelven
7. A Magánjogot Oktatók Egyesülete és a Károli Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara által 2014. június 27-28-án, Budapesten tartott "A felelősségi rendszer aktuális kérdései - Tudományos konferencia a Magánjogot Oktatók Egyesületének és a Károli Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának szervezésében" keretében előadás tartása "*Polgári eljárásjogi felelősség, különösen a kis értékű követelések perbeli érvényesítése kapcsán*" címmel magyar nyelven
8. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen a TÁMOP 4.2.1./B-11/2-kmr-2011-0002. sz. projekt keretében létrejött Magánjogi Kutatócsoport által 2013. november 15-én,

Budapesten megrendezett Műhelykonferencia keretében előadás tartása „*A kisértékű perek hatékonysága – joggazdaságtani és empirikus megközelítésben*” címmel magyar nyelven.

9. A Magánjogot Oktatók Egyesülete és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara által 2012. június 8-9-én, Budapesten megrendezett „Állam és magánjog – Törekvések és eredmények az Európai Unió joga, a nemzetközi magánjog, polgári jog és polgári eljárásjog keresztmetszetében”- Tudományos konferencia a Magánjogot Oktatók Egyesülete és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara szervezésében” keretében előadás tartása „*A hús kerül többbe, avagy a leves? – A kisértékű perek hatékonysága*” címmel magyar nyelven.
10. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Heller Farkas Közgazdaságtudományi Intézete által 2012. május 11-én, Budapesten megrendezett „Hatékony-e a magyar jog? – Joggazdaságtani Konferencia” keretében előadás tartása „*Joggazdaságtani kérdések a kisértékű perek kapcsán*” címmel magyar nyelven.
11. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Európai és Nemzetközi Közjogi Tanszéke által 2012. május 7-én, Budapesten megrendezett „Válságban az EU? – 2012. évi Európanapi Konferencia” keretében előadás tartása „*Füstbe ment terv? – A kis értékű követelések európai eljárásának alkalmazási nehézségei*” címmel magyar nyelven.
12. A Pécsi Tudományegyetem és az Universität Wien által 2012. május 3-4-én, Pécsen megrendezett „XIII. Österreich-Ungarisches Seminar – Wirtschaftskrise und Forderungsbetriebung im österreichischen und ungarischen Recht” keretében előadás tartása „*Der ungarische Zivilprozess als Grundlage für das europäische Bagatellverfahren*” címmel német nyelven.
13. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Magánjogi Kutatócsoportja és Doktori Iskolája által 2012. február 17-én, Budapesten megrendezett „Polgári Eljárásjogi és Nemzetközi Magánjogi Kutatásokat Végző Doktoranduszok és Doktorjelöltek I. Országos Konferenciája” keretében előadás tartása „*A kis értékű követelések európai eljárása, mint alternatív jogérvényesítési lehetőség*” címmel magyar nyelven.
14. A Magánjogot Oktatók Egyesülete és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara által 2011. június 17-18-án, Budapesten megrendezett „Európai jogi kultúra, megújulás és hagyomány a magyar civilizációban – Tudományos konferencia a Magánjogot Oktatók Egyesülete és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara szervezésében” keretében előadás tartása „*Bizonyításfelvétel a kis értékű követelések európai eljárásában*” címmel magyar nyelven.
15. A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Polgári Eljárásjogi és Jogszociológiai Tanszéke által 2011. május 13-án, Pécsen megrendezett „Az 1911. évi polgári perrendtartás százéves jubileuma” című konferencia keretében előadás tartása „*A sommás eljárás továbbélése az 1911. évi Pp-ben*” címmel magyar nyelven.
16. A Pécsi Tudományegyetem Polgári Jogi Tanszéke által 2009. május 22-23-án, Pécsen megrendezett „Magánjogot oktató fiatal jogászok III. találkozója és konferenciáján” előadás tartása „*KEP-zavar, avagy dilemmák a kisértékű perek kapcsán*” címmel magyar nyelven.